

27.11.2017

Asia/2

§ 18

Kaupungin korkeakouluysteistyön merkittävimpien hankkeiden esittely

HEL 2017-011779 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti merkitä tiedoksi tilannekatsauksen kaupungin korkeakouluysteistyön merkittävimmistä hankkeista.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli Ida Björkbacka. Asiantuntija ei ollut läsnä päätöksenteon aikana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

1 Metropolian Myllypuron kampuksen elinvoimavaikuttavuus (luonnos)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Metropolia
Helsinki Business Hub

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun korkeakoulut tuottavat alueelle osaavaa työvoimaa sekä uutta tietoa, jotka mahdollistavat innovaatioiden syntymisen sekä tukevat vahvan elinkeinoperustan rakentamista. Laadukkaat korkeakoulut ja korkeasti koulutettu väestö ovat Helsingin kansainvälisiä kilpailuvaltteja osaajien ja investointien houkuttelussa.

Kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun yliopistojen, korkeakoulujen ja opiskelijaverkostojen kanssa edistääkseen kansainvälisen tason opetuksen ja tutkimuksen edellytyksiä sekä kaupungin strategisia päämääriä. Lisäksi Helsinki muodostaa alustan esimerkiksi yritys- ja tutkimustoiminnan pilotointihankkeille ja uutta luovalle elinkeinotoiminnalle sekä on erinomainen kaupunki opiskella ja tehdä tiedettä. Helsingin tavoitteena on olla maailman vaikuttavin paikka oppia.

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaoston tehtävänä on muun muassa päättää korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön periaatteista ja seurata niiden toteutumista.

Kaupungin korkeakoulu yhteistyö

Helsingin kaupunki on sopinut kahdenvälisestä strategisesta kumppanuudesta sekä Helsingin yliopiston että Aalto-yliopiston kanssa. Kumppanuuksissa painotetaan yhteisen kansainvälisen näkyvyyden ja vetoisuuden sekä innovaatioiden, tutkimusyhteistyön ja yrittäjyyden edistämistä. Kaupunki omistaa 40% Metropolia Ammattikorkeakoulusta ja tekee Metropolian kanssa tiivistä yhteistyötä etenkin Myllypuron ja Arabian kampusten kehittämisessä. Kaupunki tekee myös esimerkiksi työharjoittelu-, opetus-, tutkimus-, kehittämis- ja yrittäjyydyhteistyötä Hankenin ja Taideyliopiston sekä Haaga-Helia-, Diakonia- Arcada- ja Laurea ammattikorkeakoulujen kanssa.

Kaupungilla on myös säännöllinen yhteydenpito opiskelijajärjestöihin. Opiskelijakaupunki-asioita kehitetään erityisesti World Student Capital -verkoston kanssa, joka edustaa lähes 100.000 korkeakouluopiskelijaa pääkaupunkiseudulla.

Lisäksi pääkaupunkiseudun korkeakoulujen rehtorit ja kaupunkien johtajat ovat järjestäneet yhteiskokouksia vuodesta 2007 lähtien. Yhteisen vision mukaan metropolialuetta kehitetään yhtenäisesti toimivana alueena, jossa on luonnonläheinen ympäristö ja hyvä asua, oppia, työkennellä sekä yrittää.

Brändi-yhteistyö

Pääkaupunkiseudun korkeakoulut vahvistavat Helsingin brändiä yhdessä kaupungin kanssa. Yhteistyön kautta voidaan edistää opiskelijoiden, tutkijoiden, osaajien, matkailijoiden ja sijoittajien houkuttelua Helsinkiin. Brändi-yhteistyö tukee kaupungin ja korkeakoulujen tavoitetta pärjätä kansainvälisissä rankingeissa, joissa huomioidaan mainetekijöitä. Esimerkiksi Helsingin yliopiston kanssa on sovittu Helsingin maineen rakentamisesta vetovoimaisena innovaatioalustana ja opiskelijakaupunkina mm. yhteisten tarinoiden avulla ja hyödyntämällä monipuolisesti se-

kä kaupungin että yliopiston viestintäkanavia. Yhteisiä viestejä vahvistetaan esimerkiksi yliopiston uuden Tiedekulman ja kaupungin MyHelsinki-palvelun kautta. Aalto-yliopiston kanssa rakennetaan vastaavaa yhteistyötä.

Kampukset ja korkeakoululähtöinen yrittäjyys

Korkeakoulukampukset muodostavat tärkeän rajapinnan korkeakoulujen tutkimus- opetus- ja innovaatiotoiminnalle sekä yritys yhteistyölle. Helsingin kampusrakenteessa tapahtuu suuria muutoksia, kun Aalto-yliopisto siirtää kaikki perustoimintonsa Otaniemeen ja Metropolia Ammattikorkeakoulu keskittää toimintonsa aiemman noin 20 toimipisteen sijaan neljälle kampukselle.

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Metropolia keskittää Arabian kampukselle kulttuurialojensa opetus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan osittain Aalto-yliopistolta vapautuviin tiloihin. Kaupunki käy keskusteluja Metropolian kanssa Arabian kehitettävästä luovien alojen ja laajennetun todellisuuden teknologioita hyödyntävästä innovaatiokeskittymästä.

Metropolian uusi Myllypuron kampus valmistuu kokonaisuudessaan vuonna 2019. Kampukselle tulee noin 6000 opiskelijaa ja 600 työpaikkaa ja sille keskitetään Metropolian terveys- ja hyvinvointialan sekä rakennusalan opinnot. Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksessä 5.5.2015 §120 koskien Metropolian Myllypuron kampuksen hankesuunnitelmaa todetaan perusteluissa, että Metropolia laatii yhdessä kaupunginkanslian ja muiden kaupungin virastojen ja alueen toimijoiden kanssa rakennuksen sekä Metropolian osaamisen elinkeinopoliittisesta hyödyntämisestä suunnitelman. Luonnos Visiosta ja suunnitelmasta Metropolian Myllypuron kampuksen elinkeinopoliittisesta merkityksestä ja sen vahvistamisesta on tiedoksi liitteenä 1. Suunnitelman toimenpiteitä yksilöidään erikseen myöhemmin.

Helsingin yliopisto

Kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki osaltaan vahvistaa Helsingin yliopiston Meilahden kampuksen asemaa kansainvälisesti merkittävänä terveysalan innovaatio- ja liiketoimintaympäristönä. Meilahdessa avattiin osana Health Capital Helsinki -projektia lokakuussa 2017 Terkko Health Hub, joka tarjoaa työtiloja ja yhteistoimintaa terveys- ja elämäntieteestä kiinnostuneille toimijoille. Sen yhteydessä toimii myös Helsinki Think Company, joka on Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston yhdessä rahoittama yliopistolähtöistä yrittäjyyttä edistävä palvelu- ja kohtaamispaikka, jolla on toimipisteet myös keskustakampuksella ja Viikissä.

Viikin kampuksen osalta suunnitellaan selvitystä alueen maankäytön ja innovaatiokeskittymäpotentiaalin kehittämismahdollisuuksista.

Yrittäjyyden edistäminen

Kaupungin yhtenä strategisena painopisteenä on kasvuyrittäjyyden edistäminen. Korkeakoululähtöisen yrittäjyyden kasvattamista edistetään mm. laajentamalla ja kehittämällä Helsinki Think Company -yrittäjyysyhteisöä yhdessä Helsingin yliopiston kanssa, kehittämällä kasvuyrityspalveluita korkeakoulukampuksilla, houkuttelemalla yksityisiä kiihdyttämötoimijoita ja rahoittajia sekä uusia osajia Helsinkiin ja vakiinnuttamalla Health Capital Helsinki -konsortion toimintaa. NewCo Helsingin yrityspalvelut ja Maria 01 -startup-keskittymän ympärille synnyttävä kasvuyrityskampus kytketään korkeakoulukampusten toimintaan yrittäjyyden ja innovaatioiden edistämiseksi. Yhteistyötä kasvuyritystoiminnan synnyttämiseksi tehdään myös alueen ammattikorkeakoulujen kanssa.

Toimialakehitys ja innovaatioyhteistyö

Korkeakouluysteistyön kautta edistetään eri toimialojen kehittymistä. Esimerkiksi terveysteknologia-alaa kehitetään Health Capital Helsinki -liittouman kautta (ks. alla) ja luovia aloja edistetään mm. Metropolian kanssa (ks. aikaisemmin).

Älykkäiden ja puhtaiden ratkaisujen kehittämistä edistetään korkeakoulujen, yritysten ja usean muun kaupungin kanssa Smart & Clean -säätöön kautta. Tavoitteena on kehittää pääkaupunkiseudusta ja Lahdesta älykkäiden ja puhtaiden ratkaisujen maailmanluokan testialue & näyteikkuna. Lisäksi Aalto-yliopisto ja Helsingin kaupunki ovat mukana EU:n European Institute of Innovation and Technologyn (EIT) rahoittamassa Climate KIC Nordicissa, jonka kautta saadaan tukea ilmastonmuutoksen torjuntaan pyrkiville opetus-, innovaatio ja yrittäjyishankkeille.

EIT on lisäksi juuri avannut kestävän kaupunkiliikkumisen kehittämiseen kohdistuvan Urban Mobility KIC:in haun, jossa painotetaan esimerkiksi älykästä liikennettä. Kaupunki valmistelelee yhdessä Aalto-yliopiston ja Forum Virium Helsingin kanssa hakeutumista mukaan Münchenin teknillisen yliopiston vetämään konsortioon.

Älykästä meriteollisuutta edistetään yhteistyössä yritysten ja Aalto-yliopiston kanssa. Aalto-yliopisto on synnyttänyt uuden meritekniikkaa ja digitaalisia tieteitä yhdistävän opintokokonaisuuden ja panostaa meriteollisuuden alaan entistä enemmän.

Health Capital Helsinki

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2017

Health Capital Helsingin (HCH) tavoitteena on kehittää life science- ja terveysteknologia-alojen (terveys, ruoka, ympäristö) tutkimus-, innovaatio-, yrityskehitys- ja yrityskeskittymää pääkaupunkiseudulla. Tarkoituksena on nostaa se Pohjois-Euroopan parhaaksi life science- ja terveysteknologia -alojen tutkimus- ja innovaatioympäristöksi sekä yritysryhmittymäalueeksi. Hankkeen nettisivut löytyvät osoitteesta www.healthcapitalhelsinki.fi.

HCH on tällä hetkellä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin, Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston ja Helsingin kaupungin muodostama liittouma ja sen yhteinen kolmevuotinen projekti. Projektin toteuttajana toimii Helsinki Business Hub. Helsingin kaupunki rahoittaa osaltaan hanketta innovaatorahaston kautta vuosina 2015-2018. Hankkeen väli-raportti innovaatorahastolle käsiteltiin elinkeinojaoston kokouksessa 25.9.2017 §7.

HCH on luonut yhteydet maailman johtaviin life science- ja terveysteknologia-alan innovaatio-, tutkimus- ja liiketoiminnan ekosysteemeihin mm. Berliinissä, Stanfordissa, Bostonissa sekä Kööpenhaminassa. HCH soveltaa niissä kehitettyjä ohjelmia ja kontakteja pääkaupunkiseudun toimintaympäristöön. Lisäksi hankkeessa on luotu yhteistoimintamalli ja erilaiset testaus- ja kehittämissympäristöt yritysten palvelemiksi. HCH on myös panostanut viestintään ja toiminnan tunnettuuden lisäämiseen.

Jotta HCH:ssa syntyneiden hyvien tulosten jalkauttaminen ja toiminnan kehittäminen varmistuisi, liittouma suunnittelee hankkeen jatkumista vuoden 2018 jälkeen. Toiminnan puitteissa on tarve kehittää ja markkinoida Helsingin life science- ja terveysteknologia -alojen ekosysteemiä ja viedä sen toimijoita globaaleille markkinoille. Lisäksi halutaan vahvistaa kyseisten toimijoiden yhteistyötä liittouman kanssa ja kehittää alan start up -yrityksiä kohti pääomasijoituskelpoisuutta sekä mahdollistaa niiden osaamisen, liiketoiminnan ja työpaikkojen määrän kasvu.

Kaupunkitutkimusyhteistyö

Kaupunkiakatemia on osa kaupungin strategista kumppanuutta Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa. Se on tutkimuspohjaisen kaupunkikehittämisen yhteistyöalusta ja vuorovaikutustyökalu sekä yliopistojen yhteinen opetusohjelma. Kaupunkiakatemian tavoitteena on edistää kaupunkikehittämisen ja kaupunkitutkimuksen vuorovaikutusta sekä käynnistää poikkitieteellisiä projekteja. Kaupunkiakatemian nettisivuilta löytyy tietoa ajankohtaisesta toiminnasta ja hankkeista, www.urbanacademy.fi.

Kaupunkiakatemian rinnalla toimii Kaupunkitutkimus ja metropolipolitiikka -niminen tutkimus ja yhteistyöohjelma (KatuMetro), jota rahoittavat

Helsinki, Espoo, Vantaa ja Lahti yhdessä metropolialueen korkeakoulujen sekä kahden ministeriön kanssa. Meneillään on toinen ohjelmakausi (2015–2018), ja ohjelman kautta on rahoitettu kumppanikorkeakoulujen tutkimushankkeita.

KatuMetro-ohjelman sekä Kaupunkiakatemia-verkoston toiminnot ja tavoitteet ovat osittain päällekkäisiä. Päällekkäisyyksien poistamiseksi toimintoja tulee yhtenäistää niiden nykyisten sopimuskausien päättyessä vuoden 2018 lopussa.

Helsingin yliopistolla on vuodesta 2011 toiminut Itämeren suojelun ekonomin professori, jota kaupunki rahoittaa osana Itämeri-toimenpideohjelmansa. Meneillään on toinen sopimuskausi, joka jatkuu vuoteen 2021. Lisäksi kaupungin sosiaalialalla on tutkimus-, kehittämis-, opetus- sekä työharjoitteluyhteistyötä Helsingin yliopiston ja pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen kanssa Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskuksen (SOCCA) kautta.

Kaupunkitutkimusyhteistyön kehittämissuunnitelmat

Vuoden 2018 alusta Helsingin yliopiston alaisuudessa aloittaa monitieteinen Kaupunkitutkimusinstituutti, joka toimii yhteistyössä Aalto-yliopiston monitieteisen Living+ -alustan kanssa. Valmisteilla on malli jossa Helsinki, Espoo ja Vantaa osallistuisivat Kaupunkitutkimusinstituuttiin rahoittamalla ns. postdoc -tutkijoiden määräaikaista (2-3 vuotta) vakansseja vuosina 2018–2023. Tutkimusaloista riippuen jokin vakansseista voisi sijoittua myös Aalto-yliopistoon. Kaupungit osallistuisivat rahoittamiensa tutkijoiden rekrytointiin määrittelemällä tutkimusalat, joille haku avataan. Tutkijat työskentelisivät osin myös rahoittavan kaupungin organisaatiossa.

Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen ovat keskustelleet Aalto-yliopistoon sijoittuvan uuden kaupunkitalousprofessorin rahoittamisesta vuosina 2019–2023 yhteensä 1,9 miljoonan euron osarahoitussummalla. Aalto-yliopiston tulee hankkia lahjoitusprofessorin perustamiseksi tarvittavat muut varat vuoden 2018 aikana, jolloin rekrytinnissa ja sopimuksessa kaupunkien kanssa voidaan edetä konkreettisesti.

Kokouksessa asiaa esittelevät kaupungin kilpailukyvyn kehitys -yksikön päällikkö Santtu von Bruun ja erityissuunnittelija Ida Björkbacka kaupunginkanslian elinkeino-osastolta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

27.11.2017

Asia/2

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

1 Metropolian Myllypuron kampuksen elinvoimavaikuttavuus (luonnos)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Metropolia
Helsinki Business Hub

Tiedoksi

Kaupunginkanslia